

Prof. dr Branislav D. Janković

Branislav Janković rođen je 22. februara 1920. godine u Golupcu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Požarevcu. Na Medicinski fakultet u Beogradu upisao se 1938. godine, ali je studije morao da prekine zbog okupacije. U toku rata aktivno je pomagao Narodnooslobodilački pokret, a u partizanski odred »Veljko Dugošević« stupio je 1944, gde je bio sve do oslobođenja. Studije je nastavio 1945. i diplomirao 1947. godine. U toku studija bio je demonstrator na Bakteriološkom institutu Medicinskog fakulteta. Pored toga, učestvovao je u omladinskoj akciji seče šume na Crnom vrhu, kao i na izgradnji pruge Šamac–Sarajevo. Kao student bio je sekretar novoformiranog Udruženja studenata medicine, a kasnije sekretar Univerzitetskog odbora Narodne studentske omladine Beogradskog univerziteta. Za asistenta za predmet Mikrobiologija na Medicinskom fakultetu izabran je 1948. godine. Specijalistički ispit iz Mikrobiologije položio je 1951. godine. Doktorsku disertaciju *Studija o hladnim aglutininima* obranio je 1954. godine. To je ujedno bila i prva doktorska disertacija odbranjena na Medicinskom fakultetu u Beogradu. U zvanje docenta za predmet Mikrobiologija na Farmaceutskom fakultetu izabran je 1955. godine. Za vanrednog profesora izabran je 1959, a za redovnog profesora 1964. godine. Od 1955. do 1985. godine bio je upravnik Instituta za mikrobiologiju i imunologiju Farmaceutskog fakulteta. Penzionisan je 1985. godine.

Na stručnom usavršavanju boravio je tokom 1951/52. godine 6 meseci u Londonu i 3 meseca u Amsterdamu, gde je proučavao imunologiju krvnih grupa. U laboratoriji za imunohematologiju Nacionalnog centra za transfuziju krvi u Parizu radio je tokom 1954, a u okviru programa UNESCO-a proveo je tri meseca 1958. godine u Francuskoj, Engleskoj i Švedskoj na proučavanju univerzitetske nastave iz farmacije i medicine. Tokom 1961/62. boravio je 15 meseci na Harvard Medical School (Department of Bacteriology and Immunology) u Bostonu, SAD i u Massachusetts General Hospital (Department of Neurology), gde se bavio istraživanjima iz oblasti imunopatologije.

Profesor Janković sa saradnicima 1971. godine osnovao je naučni institut *Centar za imunološka istraživanja*, koji danas nosi njegovo ime. Kao direktor Centra rukovodio je naučnim istraživanjima iz oblasti imunologije sve do odlaska u penziju 1985. godine, a nakon toga je nastavio rad kao naučni savetnik do, iznenadne smrti, 1994. godine.

Iz oblasti imunologije objavio je preko 500 naučnih radova, većinom u međunarodnim časopisima i učestvovao sa preko 200 referata na 62 međunarodna naučna sastanka. Bio je mentor velikog broja magistarskih teza i doktorskih disertacija. Predavanja po pozivu održao je na brojnim univerzitetima i naučnim institutima u Poljskoj, Velikoj Britaniji, SAD, Kanadi, Čehoslovačkoj, Rumuniji, Japanu, Švajcarskoj, Italiji, Izraelu, Austriji, Australiji, Španiji, Švedskoj, Grčkoj, Mađarskoj, Holandiji, Turskoj i dr. Urednik je dve monografije objavljene u SAD i dve monografije objavljene u našoj zemlji. Bio je član redakcija sledećih međunarodnih naučnih časopisa: *Immunochemistry*, *Folia Biologica*, *Annals of Immunology*, *Annales d'Immunologie*, *European Journal of Immunology*, *International Journal of Neuroscience*, *Immunology Letters*, *Developmental and Comparative Immunology in Brain, Behavior and Immunity*.

Napisao je udžbenik *Mikrobiologija I i II za studente farmacije*.

Profesor Janković bio je prodekan Farmaceutskog fakulteta (1959–1960), zatim dekan (1973–1974), kao i šef Katedre primenjenih bioloških nauka i upravnik Odeljenja za dinamiku razvića i genetiku Biološkog instituta Srbije. Pored toga, bio je generalni sekretar i osnivač Evropske federacije imunoloških društava, član Saveta Internacionalne unije imunoloških društava, član Medicinskog saveta Internacionalne federacije za multiplu sklerozu, član Saveta Evropske federacije za biologiju ćelije i član Imunološkog saveta Svetske zdravstvene organizacije, zatim generalni sekretar Međunarodnog društva za neuroimunomodulaciju, osnivač Imunološkog društva Jugoslavije i Imunološkog društva Srbije, gde je bio i predsednik. Bio je član mnogih naučnih društava: Naučno društvo Srbije, Srpsko lekarsko društvo, Američko društvo imunologa, Britansko društvo imunologa, Nemačko društvo imunologa, Francusko društvo imunologa, Internacionalne organizacije za izučavanje mozga (IBRO), Američko društvo za biološku psihijatriju, Američko društvo za unapređivanje nauke Njujorške akademije nauka, Međunarodno društvo za razvojnu i komparativnu imunologiju, Evropsko društvo za biologiju ćelije, Internacionalna organizacija za izučavanje ćelije itd.

Dobitnik je Republičke nagrade za naučni rad (1957), Sedmojulske nagrade (1963), nagrade Srpskog lekarskog društva za naučni rad (1969), kao i brojnih međunarodnih priznanja. Odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima i Ordenom za rad sa crvenom zastavom.

Profesor Janković tvorac je modernog koncepta o povezanosti imunog i nervnog sistema i smatra se osnivačem savremene jugoslovenske imunologije. Bio je jedan od tvoraca neuroimunologije i predstavlja jednog od najistaknutijih svetskih imunologa.

Profesor Branislav Janković preminuo je 1994. godine u Beogradu.

Odabrani radovi

Janković, B.D., Isaković, K., Horvat, J.: Failure of ribonucleoprotein to transfer antibody formation. *Nature* 1959; 183: 695.

Janković, B.D., Arsenijević, K.: Histochemical demonstration of A and B antigen in platelets. *Nature* 1959; 183: 685.

Janković, B.D., Waksman, B.H., Arnason, B.G.: Role of the thymus in immune reactions in rats. I. The immunologic response to bovine serum albumin (antibody formation, Arthus reactivity, and delayed hypersensitivity) in rats thymectomized or splenectomized at various times after birth. *J. Exp. Med.* 1962; 116: 159; II. 116: 177; III. 116: 187.

Arnason, B.G., Janković, B.D., Waksman, B.H.: A survey of the thymus and its relation to lymphocytes and immune reactions. *Blood* 1962; 20: 617.

Janković, B.D., Isaković, K.: Neuro–endocrine correlates of immune response. *Int. Arch. Allergy* 1973; 45: 360.